

Y 2
416

V. 2^f. J.

(lat. 4, 57. 58.)

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

I.
SVMMA LEGVM ACADEMICARVM.

VVM nemo laudem boni cuius in academia possit tenere, nisi partes officiorum, quæ per leges diuinas omnibus sunt præscripta, studiose impleat, *primum* singuli, qui apud nos studiis nomen dederunt, pietatem erga Deum priuatim ac publice, celebrando rite dies sacros ac festos, exercento: *deinde* modestiæ atque integritati, quæ aliis debetur, studento: æquitate in contractibus colunto, et fidem pactorum pie inuolateque seruant: conuiciis, calumniis, vellicationibus et iniuria omni penitus abstinento: sum cuique locum et honorem tribuunt; præcipue vero Reçtori ac Professoribus obedientiam, honorem ac gratum animum præstanto; erga peregrinos vero modeste ac tranquille se gerunt: *tum* officiorum quoque erga se ipsos memores, litteris, propter quas discendas missi sunt in academiam, constantem diligentiam consecranto: temperate et sobrie agunt: commestationes comotationesque fugiunt: nec conuiuia subdissellum, aut alia occasione instituant: castimoniam constanter seruant: etiam in vestitu ac cultu grauitatem quandam præ se ferunt.

II. Vt sciatur, qui et vnde in academiam venerint: quotquot in ciuitatem nostram suscipi expetunt, intra proximum ab aduentu suo triduum, nomen apud Reçtorem singuli profitentor, albo publico inscribentor: seque bona fide fundatoribus academiae fideles; Reçtori dicto audientes; legibus obtemperantes fore, nisi minores annis XVIII aut illustri familia orti sunt, iuranto. Qui non fecerit, ne toleretur in oppido, conuictusque et habitaculum illi denegetur, ac si quid commiserit, eo grauius puniatur. Omnes ac singuli, inprimis vero hiisce ditionibus subiecti, nisi docuerint, aptos se studiis academicis iudicatos, ne recipiantur.

III. Vtque aduenientium profectus in studiis explorari, et quæ cuique doctrinæ audiendæ sint, iudicari queat: qui nondum alibi ritibus depositionis, quos vocant, initiati, nec aliquo gradu academico ornati sunt, more maiorum, antequam in numerum ciuium studiosorum recipiantur, hoc in ritu initiuntur, et a Professorum vno pluribus in eorum studia profectusque inquiratur. Qui vero iam initiatos se ferunt, idoneo id testimonio confirmant. Ni fecerint, in concilio senatus causam dicere iubeantur.

IV. Recens academiam ingressi, ad grauiora, siue theologiæ, siue iurisprudentiæ medicæque artis studia, illotis manibus ne ruunt; sed prius consilia Professorum philosophiæ, qui profectus explorant, secuti, philosophiæ, linguis, historiæ, aliisque litteris humanioribus, diligentem operam nauant, ac præcipue Professorum scholas, publicas in primis, frequentant.

V. Nemo vestes mutando aliam personam induat, nec interdum cubiculari tunica vestitus prodeat in publicum: qui secus fecerit, grauiori pœna, etiam si res ita ferat, prescriptionis academicæ adficietur.

VI. Nemo veteranorum a iunioribus, vlllo prætextu, comotationes, conuiuia, pecuniam, seruitia, aut quidquam aliud exigito: nec verberibus, verbis, aliaue ratione eos exagitato. Neque nouiti horum aliquid admittant; aut alio, quam honesto, et qui veteranis in vsu est, vestitu vtantur, neque vlla ratione penalismum, quem vocant, foueant subeantque. Delinquentes, nullo habito personarum discrimine, tanto grauius coerceruntur, quanto cum grauiore aliorum iniuria conjunctæ fuerint istæ agitationes. Qui hoc genus delicti vlllo modo iuuerit, inspexerit, probauerit; is itidem, pro ratione delicti, merita pœna adficietur.

VII. Omnes tumultuum occasiones vitant, nec cuiusquam ædes oppugnant; aut vim iis inferunt: nec in plateis, aut alibi turbas excitant. Qui aliquid horum fecerit, pro delicti modo pœna graui adficietur.

VIII. Clamores quoque et boatus illi barbarici, tam domi, quam in plateis et suburbis, diurnæ item, nocturnæque discursationes, nec non vociferationes intempesti-
uæ, quibus felicem amicis noctem grassatores precantur, penitus prohibiti sunt. Can-
rica

tica bacchea, et fescennina, aliaque compotationibus adcommodata carmina neque in museis, neque locis in publicis concinere cuiquam liceat. In delinquentes carceri; aut ubi enormius peccauerint, sapius deprehensi fuerint, relegatione animaduertetur.

IX. Bombardas, aut sclopeta gestare, solis peregre profecturis; eadem vero intra oppidum, aut in suburbio displodere, nemini prorsus fas esto. Gestantibus ea adimentur, multaque, aut poena carceris, displodentibus relegatio irrogabitur. Quisquis praterea ex incuria, aut fraude mala nocuerit rebus, vel animalibus cuiusquam: pariterque, si quis canes aluerit noxios, et hi vel homini, vel alterius animali damnum dederint, de fariendo isto æque, ac poena tenebitur.

X. Ferarum auiumque venatione et captura penitus abstinere, quippe facinore, principum ac magistratum iura, illaque penitus prorsus tementante: nemo quoque agros, hortos vineasque depopuletur, nec olera quisquam, fructus, uvas rapiat; sed iis penitus abstineat: qui fecerit, seuerè punietur, ad damnum insuper, quod dederit, refarciendum adigendus.

XI. In suburbis neque musea, neque mensa conuictus certus atque ordinarius conducantur; multo minus cuiquam fas esto, habitare in secessibus hortorum: lumina autem semper gestentur caute, nec maiora adibus, nisi extincta, inferantur atque allidantur.

XII. Nemo in Sala flumine lauet, natetue: qui haud paruerit, præter vitæ periculum etiam magistratus animaduersionem incurret.

XIII. Atque hæc omnia non modo ipsi, qui a studiolorum cultu nomen sibi inueniunt, ne faciunt; sed nec famulis suis permittunt.

XIV. Frequens discedentium ex hac academia comitatus, ut periculi damnique plenus, penitus intermititur: tantum abest, ut fas nostris esse debeat, tubarum clangore augere pompam, et, ad spectaculum turba conuocata, procedere per forum, vrbisque itinera. Qui comites se præbent, carceri, grauiori vero abeuntes, et qui præterea agmen ducunt clauduntur, poena coerceruntur.

XV. Nihil typis excudatur, nisi a Decano facultatis, aut Professore, cui censendi cuiusque scripti potestas est, visum ante, probatumque et permissum fuerit.

II.

SVMMA EDICTORVM SERENISSIMORVM PRINCIPVM ET SENATVS ACADEMICI.

I.

NULLVS ciuium nostrorum, speciatim ob qualemcunque tantum offensionem, leuissimasque ob causas, saepe ludicras, posthabitis tot admonitionibus et animaduersionibus nostris lenioribus abusus, in posterum manum conferat cum altero: qui secus fecerit, seu ipse prouocauerit ad certamen, seu fuerit prouocatus, a nostrorum societate publica statim arcebitur relegatione, aut alia, non minus graui, poena adficietur.

Lege interdictionum academicum editum d. XXVII. mart. A. O. R. MDCC XXXX.

II. Omnes turbas academicas earumque occasiones vitanto. Nec quisquam, ubi seditio facta fuerit, ad istam alendam concurrere, milites, eosque, qui ad audaciam seditiorum hominum coerendam sunt constituti, lædere, ludicro sermone insectari, aut alia ratione, quo minus sua obire possint munia, impedire debet, ne, si secus fecerit, in carcerem deducatur, debita poena adfigendus: quam in rem exstat

Tabula serenissimi Principis aduersus concursationes et turbas academicas publicata d. VI. nou. MDCC XV.

III. Nec quisquam ciuium nostrorum inducat animum, in campis, aut siluis aues ac feras sclopis, vel canibus persequi; ne ubi contra fecerit, ex edicto ducali a nemorum et venatoriæ rei præfectis seruiliter excipiat, et si necessitas exigat, globis igneis petatur, etiam in custodiam traditus grauiori adficiatur poena:

Lege interdictionum serenissimi Ducis Ihenacensis contra venationes ciuium, quod programme MDCCI. publicatum fuit.

IV. Nationalismum, academiæ pestem, compotationes, senioris titulum, aliaque, quæ cum isto coniuncta fuerunt, mala omnes, qui nostra fruuntur ciuitate, ex animo excutiant, nec quidquam meditentur, agant, vel pariantur, quod pestem hanc fouendi, aut suscitandi occasionem possit suppeditare, ne, quando voluntati serenissimorum Principum ac bonæ disciplinæ aduersantur, seueram sentiant poenam:

Hæc spectat tabula germanica eoque academica, qua d. XXIII. iun. MDCC XXIV. Interdicta serenissimorum Ducum aduersus nationalismum sunt publicata.

V. Abstineant ciues nostri non modo a leporum ac ferarum occisione: sed etiam quocunque sclopum machinarumque bellicarum festis præcipue ac vindemiarum temporibus vsu ac gestatione in ipso oppido atque suburbis: in vineis vero etiam abusum pulueris accensit deuitent: cuius interdicti contemtoribus animaduersiones seuerissimæ atque a nullo delinquentium euitandæ statutæ sunt:

Lege interdictionum academicum contra huiusmodi turbas in vrbe et vicis, sacris præsertim temporibus datas, editum d. XI. octobr. MDCC XIV.

VI. Quicunque siue in vrbis nostræ itineribus; siue in suis aliorumque conclauibus; siue in popinis; aut vicis; siue in locis atque temporibus sacris turbulenti, aut impii aliquid, siue clamando; siue cantando; siue ollas proiciendo; siue aliis modis se haud decenter

center gerendo admisserint, eo quo par est, rigore coerceantur, carceris, relegationis atque exilium suae periculum sua vitique culpa in posterum adituri:

Vide programma academicum contra tumultus nocturnos, editum d. xiiii. Septembr. M DCC XI. et interdictum adversus profanos in templis spatiantes, sacrorum solemnium turbatores, clamatores insuper et cantores molestos.

VII. Abusus et usus quicumque verbi per se haud noxii *viuat!* quatenus is cum vociferatione ac turba coniungitur, penitus ac in vniuersum est prohibitus: et hospitibus quidem choroque tumultuanti praesentibus; vel ante ceteros se profuiterunt relegationis publica; reliquis vero carceris, aut multae grauisima poena decreta est. Nec dissimile posthac animaduersionem incurrunt, qui vel cornu venatico; vel tubo illo stentoreo, quem aculicum vocant; vel tubae, aut lyrae etiam cantu inmodico; vel defectis atque exoneratis vtersilibus complosibus manibus; vel quibuscumque aliis modis tranquillitatem nocturnam, immo quoque diurnam turbauerint:

Hanc in rem exstat programma academicum contra abusum vocabuli *viuat* d. xiiii. Septembr. M DCC XVI.

VIII. Qui aliorum nuptiis et coniuuiis ad suam lasciuam et audaciam abutuntur; seque in aedes ipsorum et conclauia ingerunt, patinasque et pocula impudenter exhauriunt; quin et choreis et lussibus coniuuarum cum rixis plerumque et contentionibus sese immiscunt, a poenis haud immunes ac liberi erunt:

Vide interdictum senatus contra nuptiarum conuiuiorumque turbationem d. x. xvi. april. M DCC XIII.

IX. Seuera quoque poena illis decreta est, qui profano animo, terminata vix conuisione, et seruatoris sanctissimi dapibus in ara adhuc diuina administratis, in media templi area, tectis plerumque capitibus atque gibibus indecoris discurrunt; aut auditores suis deambulationibus ac sermonibus turbant; aut in aedibus sacris subsellia, exclusis possessoribus, sibi vindicant:

Legis interdictum academicum aduersus sacrorum solemnium turbatores, profanos in templis spatiantes, d. vi. mart. M DCC VIII.

X. Qui temeraria militum prouocatione et vexatione suam aliorumque innocentium simul salutem in discrimen adducere, lapides gladiis ferire, ardentis faces iaculari; aut alia quacumque ratione tranquillitatem et securitatem publicam laedere sustinent, societate nostra academica indigni iudicabuntur:

Exstat hanc in rem interdictum academicum publicatum d. vi. non. M DCC XVIII.

XI. In locandis et conducendis conclauibus ab vtraque parte iustum atque aequum obseruandum est, siue quis huiusmodi contractum suscipere; siue mutare velit, ne alteri damnum quoddam inferatur. Pretium quoque conuictus rite soluendum est, ac qui doctoris cuiusdam scholas in auspicio recitationum per octo, aut decem dies frequentauerit, ad premium ipsi exhibendum obligatus tenetur. In his vitae partibus quid speciatim sit praestandum, monstrat

Tabula germanica senatus de locatione et conductione conclauum et lectorum, cetera, publicata d. xx. mart. M DCC XX.

III.

FORMVLA IVRISIVRANDI, QVO IN CIVIVM NVMERVM
RECIPIENDI FIDEM SVAM OBSTRINGVNT.

EGO N. N. IVRO

Primum, me Fundatoribus huius academiae, Serenissimis Principibus, Ducibus Saxoniae, neque ipsum, neque per alium viloue modo detrimentum allaturum.

Tum, in regeada disciplina me obtemperaturum huius academiae legibus ac statutis, inprimis Serenissimorum eiusdem Nutritorum edicto in duella sancito; reuerentiam quoque habiturum debitam Rectori magnifico et Professoribus.

Tertio, me adhibiturum diligentiam in discendo dignam persona academica, et scholas mihi necessarias auditurum sedulo.

Quarto, iniuriarum mihi factam consulto nec ipsum, nec per alium me vindicaturum; sed super illa imploraturum auxilium Rectoris.

Quinto, nationalismum iterum solemnibus edictis Serenissimorum Nutritorum M DCC XXIV. seuerissime prohibitorum ex animo me execraturum, neque ad hanc academiae pestem fouendam, vel resuscitandam quidquam agendo, vel patiendo collaturum.

Denique, si quid delinquerem; aut aliquid haberem controuersiae cum alio, me acquieturum in sententia, quam Rector academiae dixerit, quique praeterea causam cognoscunt. ITA ME DEVS ADIVVET!

Præstito iuramento anno 1745. d. 18. Maij fidem atque obsequium promissit, inque numerum studiosorum Ienensium receptus est *Johannes Gottlob Henrici, Budisinsensis*

*sup: Jo quod testor ego Jo. Rudolpho Engau
Acad. Jen. Prorector*

Y. 416. 2^u

ULB Halle 3
003 899 721

56.

1078

V. 17

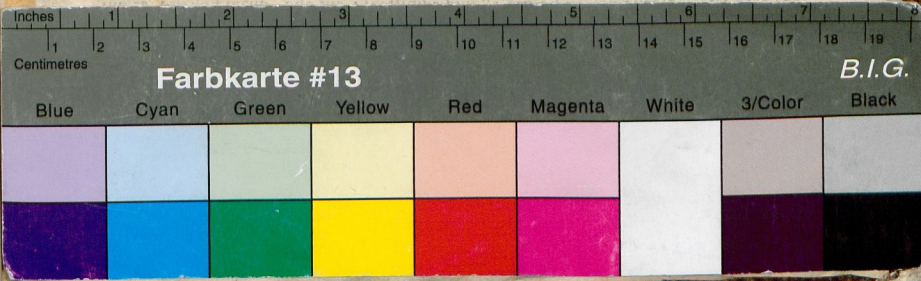
21. 2

CVNNA LEGVM AC ACADEMICARVM

TABVLA
LEGVM, STATVTORVM,
EDICTORVM AC FORMVLAE
IVRISIVRANDI CIVIVM ACADE-
MIAE IENENSIS.

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black